

Ephorte:

Denne saken sendes separat og kun til faste UU-medlemmer og faste observatører fordi den er unntatt offentligheten

Sak 05/21 Studiebarometeret 2020

Drøftingssak
Saksdokument fra Studieavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 11. februar 2021

Bakgrunn

Til tross for den pågående pandemien ble åttende utgave av Studiebarometerundersøkelsen gjennomført i oktober/november 2020. Undersøkelsen sendes årlig ut til studenter på andre år på bachelor og toårig master, og til studenter på andre og femte år på de integrerte femårige masterutdanningene og profesjonsutdanninger. Om lag 5000 studenter ved UiB mottok årets undersøkelse, og 1731 av disse besvarte. Dette gir en svarprosent på 35, noe som er en nedgang fra fjoråret (42 prosent).

Et nytt hovedområde var naturlig nok den effekten av koronaviruset og tiltakene knyttet til dette hadde hatt på undervisningen og studenttilværelsen.

Hovedtendenser

Årets undersøkelse viser stabil utvikling på institusjonsnivå. Indikatoren for overordnet tilfredshet viser 4,1 – som den har gjort i seks av sju foregående undersøkelser. Med unntak av HF og KMD har samtlige fakultet en tilbakemelding på 4 eller høyere. Studiebarometeret bygges opp rundt enkeltspørsmål, der flere spørsmål til sammen danner en indeksverdi (på en skala fra 1 til 5).

Tabell 1 Hovedindikatorer (1-5) Studiebarometeret 2020

Indeks	HF	JUR	MN	MED	PS	SV	KMD	UiB
Undervisning	3,7	3,8	3,7	3,5	3,7	3,7	3,8	3,7
Tilbakemelding og veiledning	3,4	3,2	3,6	3,1	3,2	3,4	3,7	3,4
Faglig og sosialt læringsmiljø	3,5	3,5	3,9	3,8	3,5	3,4	3,6	3,6
Organisering	3,5	3,8	3,6	3,4	3,5	3,5	2,9	3,5
Vurderingsformer	4,0	4,2	4,1	3,7	4,0	4,0	3,8	4,0
Studieprogrammets evne til å inspirere	3,7	4,1	4,0	4,0	3,9	3,8	3,6	3,9
Eget engasjement	3,6	4,0	3,5	3,8	3,9	3,5	3,9	3,7
Forventninger	3,7	3,9	3,6	3,8	3,5	3,5	3,7	3,7
Bruk av digitale verktøy	3,0	3,3	3,4	3,1	3,1	3,3	3,1	3,2
Tilknytning til arbeidslivet	2,4	2,9	2,9	3,5	2,8	2,4	3,2	2,8
Overordnet tilfredshet	3,9	4,4	4,1	4,1	4,2	4,0	3,8	4,1

Tabell 2 Tidsbruk blant studenter, antall timer per uke, 2020.

Tidsbruk	HF	JUR	MN	MED	PS	SV	KMD	UiB
Betalt arbeid	6,6	4,9	5,8	6,3	8,3	6,6	5,5	6,4
Egenstudier	19,6	28,5	22,4	22,4	20,7	19,5	25,5	22,0
Organiserte læringsaktiviteter	8,1	7,6	12,8	19,2	9,9	8,6	10,7	11,0

Om vi kun ser på endringer fra 2019, er de største utslagene 0,3 i både positiv og negativ retning. Ikke uventet ser vi den største negative utviklingen på det som har med faglig og sosialt læringsmiljø å gjøre. Dette er da studentenes tilbakemelding på hvor tilfreds de er med det sosiale og det faglige miljøet blant studentene, og miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet. Nedgangen her er ikke unik for UiB, og må i hovedsak kunne tilskrives den krevende studie- og undervisningssituasjonen studentene har stått i siden mars 2020.

Tabell 3 Endringer fra Studiebarometeret 2019, hovedindekser.

Indeks	HF	JUR	MN	MED	PS	SV	KMD	UiB
Undervisning					0,1	0,1	-0,1	
Tilbakemelding og veiledning	-0,1	-0,1		0,1				
Faglig og sosialt læringsmiljø	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1		-0,2	-0,3	-0,2
Organisering		-0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,1		-0,1
Vurderingsformer			-0,1	0,1				
Studieprogrammets evne til å inspirere	-0,1	-0,1		-0,1		-0,1	-0,2	-0,1
Eget engasjement			-0,1		-0,3	-0,1		
Forventninger		-0,1		0,2	0,1	-0,1	0,1	
Tilknytning til arbeidslivet		-0,2	-0,1	0,2	0,2	-0,1	0,1	
Overordnet tilfredshet		0,1	-0,2	-0,1	0,3		-0,2	

Vi ser også en nedgang i den tidsbruken studentene oppgir, spesielt innenfor organiserte læringsaktiviteter⁴. I ulik grad har studentene kompensert for dette med egenstudier. Tid brukt på betalt arbeid viser også små endringer, med unntak for SV-studenter. Det er da et poeng at spørsmålet stilles på formen «Anslå hvor mange timer per uke, i **gjennomsnitt hittil** på dette studiet (ikke medregnet ferier), du bruker på...». Hvordan den enkelte respondent har forstått dette spørsmålet kan derfor innvirke på resultatene.

Tabell 4 Tidsbruk blant studenter, endringer i antall timer per uke fra 2019 til 2020.

Tidsbruk	HF	JUR	MN	MED	PS	SV	KMD	UiB
Betalt arbeid	-0,9	-1	0,4	0,3	-0,1	-1,9	-0,5	-0,4
Egenstudier	1,1	-3,1	0,4	0,4	1,6	-0,6	1,7	-0,6
Organiserte læringsaktiviteter	-0,7	-0,6	-1,4	-1,7	-1,6	-1,8	-4,2	-1,6

Koronaeffekten på studiesituasjonen våren 2020

68 prosent av studentene opplevde at omfanget av undervisningen ble noe eller betydelig redusert etter nedstengingen 12. mars. Dette rammet spesielt laboratorieøvelser hvor 31 prosent av studenter som planla dette opplevde at alt undervisningen ble avlyst. Dette må ses i lys av at hele eller deler av campus var fysiske stengt i store deler av perioden. Praksis og feltarbeid gikk mer etter planen, her melder mer enn halvparten av studentene at det ble gjennomført som planlagt.

7 av 10 studenter opplevde at det faglige utbyttet var dårligere eller mye dårligere i perioden etter 12. mars, sammenlignet med et normalt semester. Noe av det de savnet var at undervisere var flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett, og den digitale kompetansen blant underviserne. Gitt at de aller fleste sto overfor en radikalt annerledes undervisningssituasjon enn planlagt, er vel dette noe vi kunne forvente.

Nær halvparten av studentene svarte at de var helt uenig i at de deltok mer aktivt i undervisningen da den foregikk på nett, og 44 prosent sa seg helt enig i at digital undervisning var mindre motiverende. Hele 74 prosent er enig/helt enig i at de ville lært mer dersom de kunne vært fysisk tilstede på campus.

Et flertall av respondentene (61 prosent) sier seg også enig/helt enig i at hjemmeksamen passet godt for deres studieprogram

Korona og psykososiale forhold

SLATE viste i sin første kortrapport⁵ til at 63 prosent av studentene følte seg mer ensomme etter at universitetet ble stengt i vår. Dette bekreftes i Studiebarometeret hvor 57 prosent sier seg enig i at de følte dette. Spesielt var savnet av det sosiale studiemiljøet stort.

Tabell 5 Effekten av korona på psykososiale forhold

Påstand	Enig	Helt enig	Enig/helt enig
Jeg følte meg mer ensom	26	31	57
Jeg opplevde det vanskeligere å strukturere studiehverdagen	25	49	74
Jeg savnet det sosiale studiemiljøet	20	62	82
Min studiemotivasjon ble lavere	24	42	66

Om vi ser på studentenes gjennomføring i studiene i 2020, ser vi at spesielt studenter på bachelornivå har hatt en høyere produksjon av studiepoeng gjennom hele perioden. Dette er en positiv utvikling og sier noe om innsatsen som studenter, men også undervisere og andre ansatte, har lagt ned. Tilbakemeldingene fra både SLATE og Studiebarometeret nyanserer dette synet noe. Det at gjennomføringen går opp er ikke ensbetydende med at studentene trives bedre. Resultatene kommer minst like mye til tross for, som på grunn av koronapandemien.

Lav svarprosent

Som nevnt innledningsvis, falt årets svarprosent med sju prosentpoeng fra 2019. Kun 29 prosent av populasjonen ved UiB svarte på hele undersøkelsen, mens 6 prosent svarte på deler. Om vi ser på andre, større, institusjoner det er naturlig å sammenligne seg med, plasserer dette UiB i det nederste sjiktet. Av 41 deltakende institusjoner, er det kun fire som har lavere svarprosent enn UiB (BI, NHH, Arkitekt- og designhøgskolen, Norges musikkhøgskole).

Tabell 6 Svarprosent for utvalgte institusjoner, 2020.

Institusjon	Svarte på hele undersøkelsen	Svarte på deler av undersøkelsen	Total svarprosent
UiB	29	6	35
UiO	29	9	38
NTNU	36	10	46
UiT	39	8	47
UiA	43	7	50
UiS	27	9	36
Nasjonalt	35	9	44

Den lave deltakelsen er problematisk fordi Studiebarometerets fokus er studieprogramnivået. Som vi har sett, vil en aggregering av data på fakultets- og institusjonsnivå ofte vise marginale utslag. Et lavt antall respondenter fører til at vi ikke når det krevde antallet svar for å motta data på 48 prosent av studieprogrammene.

Tabell 7 Andelen studieprogram med tilstrekkelige antall respondenter, 2020.

	Nok respondenter til å få data på programnivå?	
	Ja	Nei
HF	29 %	71 %
MN	50 %	50 %
MED	58 %	42 %
SV	66 %	34 %
JUS	50 %	50 %
PS	91 %	9 %
KMD	78 %	22 %
UiB	52 %	48 %

NOKUT viderefører en ordning de har hatt tidligere år, hvor de i presentasjonen av studieprogram med få respondenter (vanligvis under 10) samler svarene fra respondenter i

både 2019 og 2020 og presenterer disse samlet. Det kan være at dette vil gi merkelige utslag på en del spørsmål, som f.eks.:

- De faglig ansatte har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen
- Bruken av digital læringsplattform fungerer godt på studieprogrammet mitt
- Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet

Det gir også begrenset mulighet til å måle effekten av tiltak fra et år til et annet. Slike tilfeller merkes ellers på Studiebarometersiden, et eksempel er vist under.

Figur 1 Et eksempel på visning av studieprogram med få respondenter, bachelorprogram i tysk. Kilde: https://www.studiebarometeret.no/no/student/studieprogram/1120_bahf-tys/

Bachelorprogram i tysk

Bachelor, Universitetet i Bergen, Bergen

Hjemmeside: <https://www.uib.no/>

Antall respondenter: 6 (50%)

Tallene for 2018 og 2019 er slått sammen, pga få svarende i 2019 **NB: få svarende**

Legg til sammenligning

Resultatene må tolkes med forsiktighet, pga. få respondenter.

I forbindelse med lanseringen av 2019-utgaven av Studiebarometeret tok flere⁶ til orde for at undersøkelsen trenger endringer. Når det store flertallet av studentene melder om økt ensomhet, savn av studiemiljø og lavere studiemotivasjon – hva innebærer det at indikatoren for overordnet tilfredshet (igjen) blir stående på 4,1? Eller at indeksen for faglig og sosialt læringsmiljø faller fra 3,8 til 3,6 – samtidig som undersøkelsen gjennomføres midt i en tredje periode med digital undervisning?

NOKUT planlegger nå en grundig evaluering av Studiebarometeret innen 2022, hvor et av de viktigste punktene vil være hvordan undersøkelsen bedre kan legge til rette for institusjonenes arbeid med studiekvalitetsutvikling.

Oppfølging og tiltak

Fakultetene har selv ansvaret for at resultatene brukes i arbeidet med studiekvaliteten på det enkelte program. Under følger en gjennomgang av de viktigste tilbakemeldingene og tiltakene.

Fakultetene har fått frist til 1. februar med å melde inn tiltak. Disse sammenfattes og tas inn i saken når de mottas.

Drøftingspunkter

Hvordan kan fakultetene bidra til å øke deltakelsen i undersøkelsen?

Hvordan leser fakultetene resultatene fra Studiebarometeret?

Hvordan kan undersøkelsen utvikles for å bli et bedre verktøy i studiekvalitetsutviklingen?

Vennligst merk at denne saken er unntatt offentligheten med sperrefrist til 11.februar 2021.